

Kommunstyrelsen

Ks § 4

KS 2012/0138

Motion om att införa en policyparagraf om att beakta rollen som modellområde för hållbar utveckling i alla politiska beslut**Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige avslår motionen att införa en policyparagraf om att beakta rollen som modellområde för hållbar utveckling i alla politiska beslut

Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att kommunens tjänstemannaorganisation fortsätter det påbörjade samarbetet med Lidköpings och Götene kommuner kring Biosfärsfrågorna.

Nils Farken (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Bakgrund

Jan Wahn (C) och Nils Farken (MP) har i en gemensam motion föreslagit två aktiviteter för att stärka kommunens arbete med att implementera arbetet med biosfär.

- Att det ska införas en portal- eller policyparagraf i kommunens samtliga beslutsorgan i vilken det ges uttryck för kommunens ambition att i alla beslut beakta att man är en del av ett modellområde för hållbar utveckling.
- Att Mariestads kommun tillsammans med Lidköpings och Götene kommuner utbildar och informerar tjänstemän och förtroendevalda om vad Biosfär är för att integrera biosfärtanken i beslutsfattandet.

Kommunledningskontoret är tveksamt till nyttan med en policyparagraf i enlighet med motionen. Det finns en risk att detta bara blir en skrivbordsprodukt och inte får någon praktisk betydelse. Det har även föreslagits att kommunen ska införa en policyparagraf om att i alla beslut följa vision 2030. Kommunledningskontoret föreslår istället att frågan om hållbar utveckling arbetas in i mål och verksamhetsplaner. Den kommer att vara central i den kommande implementeringen av den nya varumärkesplattformen där hållbarhet är ett av de tre kärnvärdena.

Det pågår ett aktivt arbete kring motionens andra förslag, inte minst utifrån att kommunstyrelsen har antagit mål för både 2013 och 2014, som handlar om ökad kunskap om biosfärområdet.

- Mål nr 1 2013: 50 procent av kommunens tillsvidareanställda personal ska känna till och vara bekanta med Biosfärsområdets vision och syfte.
- Mål nr 5 2014: 50 procent av de medborgare som deltar i SCB:s medborgarundersökning ska känna till och förstå innebörden av begreppet biosfärområdet Vänerskärgården med Kinnekulle.

Vidare finns nu ett antal arbetsgrupper där tjänstemän från de tre kommunerna arbetar tillsammans i olika frågor på uppdrag av kommunchefsgruppen. Till exempel en informatörsgrupp som tagit fram en gemensam kommunikationsplan för hur kommunen ska informera anställda, förtroendevalda och medborgare om biosfärsområdet.

Kommunstyrelsen

Ks § 4 (forts.)

Därutöver finns dessutom en skolgrupp, en grupp för hållbar samhällsutveckling och en avfallsgrupp som arbetar med en gemensam förstudie till matavfallshantering.

Chefen för kommunledningskontoret föreslår att:

- Kommunfullmäktige avslår motionen att införa en policyparagraf om att beakta rollen som modellområde för hållbar utveckling i alla politiska beslut
- Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att kommunens tjänstemannaorganisation fortsätter det påbörjade samarbetet med Lidköpings och Götene kommuner kring Biosfärsfrågorna.

Arbetsutskottets förslag

Förslaget överensstämmer med kommunstyrelsens beslut.

Behandling på kommunstyrelsen

Nils Farken (MP) tillstyrker motionen.

Johan Abrahamsson (M) tillstyrker arbetsutskottets förslag till beslut.

Ordförande Johan Abrahamsson (M) ställer förslagen under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Underlag för beslut

Motion från Jan Wahn (C) och Nils Farken (MP) i vilken de föreslår två aktiviteter för att stärka biosfärsaspekten i den kommunala verksamheten.

Skrivelse upprättad av chefen för kommunledningskontoret Maria Vaziri 2013-12-10, Remissvar: Motion om att införa en portal- eller policyparagraf där rollen för kommunen att ingå i ett modellområde för hållbar utveckling – Biosfärsområde – beaktas.

Kommunikationsplan för kommunerna i biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle.

Skrivelse upprättad av planeringschef Kristofer Svensson 2012-07-02, Remissvar: Motion om att införa en portal- eller policyparagraf där rollen för kommunen att ingå i ett modellområde för hållbar utveckling – Biosfärsområde – beaktas.

Kommunfullmäktige

Expedieras till:

(Jan Wahn)

(Nils Farken)

(Maria Vaziri)

(Kristofer Svensson)

2012-04-20

FS 2012/0138

MOTION

Sedan några år tillbaka ingår en stor del av vår kommun i Biosfärområdet; "Vänerskärsgården med Kinnekulle".

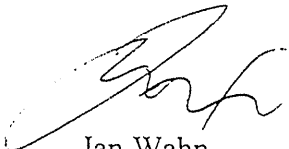
Detta innebär att vi är en del av ett modellområde för hållbar utveckling samt att vi ingår i ett område som anses ur ett internationellt perspektiv ha höga kulturella och naturvärden, som i alla sammanhang skall beaktas och medvetet förvaltas i vår kommunala utveckling.

Vi vill därför:

Att det i samtliga kommunala beslutsorgans, nämnders, styrelser, kommunala bolags och i fullmäktiges reglementen införs en portal- eller policyparagraf där vi ger uttryck för vår ambition att i alla beslut beakta vår roll som modellområde för hållbar utveckling.

Att vi tillsammans med Lidköping och Götene ser till att utbilda och informera tjänstemän samt politiker om vad Biosfär är för att integrera biosfärstanken i beslutsfattandet.

Vi är övertygade om att detta är ett, bland många, viktiga sätt att implementera biosfärsaspekten i vår kommunala verksamhet.

Jan Wahn
Centerpartiet

Nils Farken
Miljöpartiet

Maria Vaziri

Kommunfullmäktige

Remissvar: Motion om att införa en portal-eller policyparagraf där rollen för kommunen att ingå i ett modellområde för hållbar utveckling – Biosfärsområde –beaktas

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige avslår förslaget att införa en policyparagraf om att i alla beslut beakta rollen som modellområde för hållbar utveckling
2. Kommunfullmäktige ställer sig positiv till att tjänstemännen fortsätter det påbörjade samarbetet med Lidköpings och Götene kommuner kring Biosfärsfrågorna.

Inledning

Kommunledningskontoret instämmer i utvecklingsenhetens synpunkter att biosfärsområdet Vänerskärgården med Kinnekulles framtida framgång till stor del kommer avgöras av de tre medlemskommunernas engagemang och arbete i riktning mot att skapa ett hållbart samhälle.

Bakgrund

Jan Wahn (C) och Nils Farken (MP) har i en gemensam motion föreslagit två aktiviteter för att stärka kommunens arbete med att implementera arbetet med biosfär.

1. Det ska införas en portal-eller policyparagraf i kommunens samtliga beslutsorgan i vilken det ges uttryck för kommunens ambition att i alla beslut beakta att man är en del av ett modellområde för hållbar utveckling.
2. Att Mariestads kommun tillsammans med Lidköpings och Götene kommuner utbildar och informerar tjänstemän och förtroendevalda om vad Biosfär är för att integrera biosfärtanken i beslutsfattandet.

Vi tjänstemän på kommunledningskontoret är tveksamma till nyttan med en policyparagraf då vi ser risken att detta bara blir en skrivbordsprodukt och inte får någon praktisk betydelse. Vi har samma funderingar kring förslag att införa en policyparagraf om att i alla beslut följa vision 2030. Vi föreslår istället att frågan om hållbar utveckling arbetas in i mål och verksamhetsplaner. Den kommer också bli central i den kommande implementeringen av den nya varumärkesplattformen där hållbarhet är ett av de tre kärnvärdena.

Det pågår ett aktivt arbete kring fråga nummer två inte minst utifrån att kommunstyrelsen har antagit mål för både 2013 och 2014 som handlar om ökad kunskap om biosfärområdet.

Mål nr 1 2013: 50 % av kommunens tillsvidareanställda personal ska känna till och vara bekanta med Biosfärsområdets vision och syfte

Mål nr 5 2014: 50 % av de medborgare som deltar i SCB:s medborgarundersökning ska känna till och förstå innebörden av begreppet biosfärområdet Vänerskärgården med Kinnekulle.

Vidare finns nu ett antal arbetsgrupper där tjänstemän från de tre kommunerna arbetar tillsammans i olika frågor på uppdrag av kommunchefsgruppen. Till exempel en informatörsgrupp som tagit fram en gemensam kommunikationsplan (bifogas) för hur vi ska informera anställda, förtroendevalda och medborgare om biosfärsområdet. (Kommunikationsplanen ska godkännas av kommunchefsgruppen). Det finns dessutom en skolgrupp, en grupp för hållbar samhällsutveckling och en avfallsgrupp som arbetar med en gemensam förstudie till matavfallshantering.

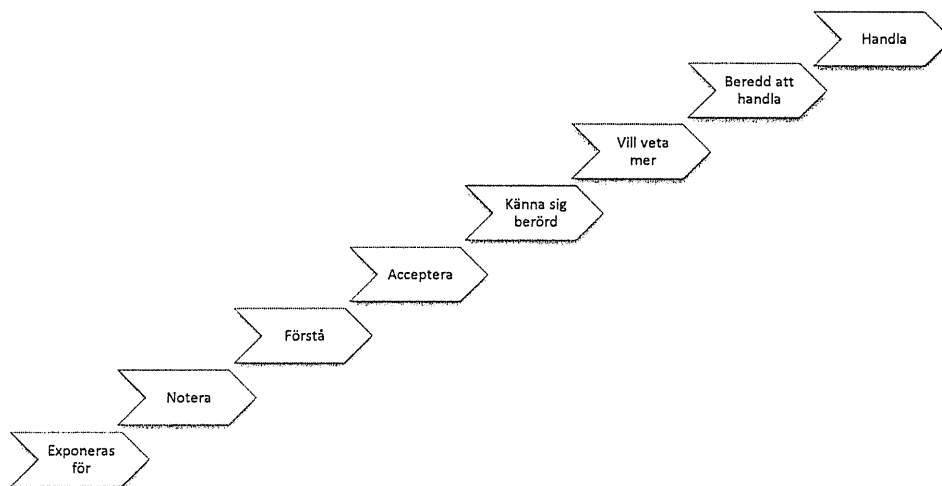
Maria Vaziri

Chef kommunledningskontoret

Kommunikationsplan för kommunerna i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Bakgrund

Vi är ett biosfärområde. Unesco har utsett Mariestad, Götene och Lidköping att tillsammans utgöra Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. För att förvalta och utveckla denna utnämning krävs kunskap om vad biosfärområdet är för något och ett förändrat beteende/att vi går till handling, det vill säga att vi agerar för att bidra till en hållbar utveckling i vårt område. Enligt den klassiska kommunikationstrappan vet vi att det är ett långsiktigt arbete för att lyckas uppnå beteendeförändringar.

Bild 1. Kommunikationstrappan

Syfte

Syftet med kommunikationsplanen är att internt och externt höja kunskapsnivån kring begreppet och biosfärområdet. Syftet på lång sikt är att förändra beteenden, utveckla vår förmåga att tänka i nya banor och hitta nya sätt och områden för att jobba med hållbarhet. Det ska märkas att kommunerna är ett biosfärområde, både ur ett hållbarhetsperspektiv och på sikt även ur ett varumärkesperspektiv.

Att med hjälp av denna kommunikationsplan bidra till att göra Biosfärområdet så attraktivt att begreppet i sin tur stärker andras varumärken, inklusive kommunernas.

Syftet med denna plan är att säkerställa att målgrupperna får rätt information vid rätt tidpunkt. Kommunikationsplanen sträcker sig mellan 2013-2018.

Framgångsfaktorer

- Kommunledningarna och politikens engagemang för frågan
- Att respektive kommun utser en *biosfärsamordnare* med tillhörande arbetsgrupp som kan bestå av representanter från de olika förvaltningarna och bolagen. Biosfärsamordnarens roll är att lyfta biosfärfrågorna i kommunen, identifiera pågående aktiviteter inom kommunorganisationerna som hjälper till att uppnå Biosfärområdets vision och driva arbetet framåt. Samordnarens roll är även att vara kontaktperson mot informationsfunktionen. Detta för att ansvarsfrågan ska vara tydlig, att frågorna samordnas och inte ”trillar mellan stolarna”. Samordnarens plats i organisationen kan se något olika ut beroende på förutsättningarna inom respektive kommun.
- Att resurser i form av tid och pengar avsätts för att kommunicera biosfärområdet

Målgrupper

Interna målgrupper – Prioriterade målgrupper är kommunledning och politiker i de tre kommunerna. Även medarbetarna är en viktig målgrupp.

Externa målgrupper – kommuninvånare, besökare, företag och övriga organisationer.

Kommunikationsmål

Interna kommunikationsmål

Att under 2015 uppnå målet att 50 procent av kommunens tillsvidareanställda personal ska förstå innebörden av att vara en del av Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. Motsvarande siffra för kommunledning och politikerna i de tre kommunerna är 80%.

Målet är att 90% av kommunens politiker och medarbetare ska förstå innebörden av att vara en del av Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle. 2018.

Externa kommunikationsmål

2014 ska vi ha uppnått målet att 30% av kommunernas invånare förstå innebörden av att vara en del av Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle.

2018 ska 50% av kommunernas invånarna förstå innebörden av att vara en del av Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle.

Avgränsning

Informationsfunktionerna i kommunerna ska främst arbeta med den grundläggande kunskapen kring biosfärområdet mot intern och extern målgrupp. Turismorganisationerna sätter själva sina aktivitetsplaner inom ramen för denna kommunikationsplan.

Budskap

Formulera budskapen utifrån tanken ”Vad betyder det att vara en del av Biosfärområdet?” Vad innebär det för mig? Budskapen formuleras utifrån den målgrupp man riktar sig till. Viktigt att använda enkla budskap och ord som alla förstår.

Exempel på budskap:

- Här finns de bästa förutsättningarna att arbeta med hållbarhet.
- Vi är stolta, vi är unika och vi jobbar för framtiden. Du är en del av det!
- Mariestad, Götene, Lidköping utgör tillsammans Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle, en förebild för hållbar samhällsutveckling i världen.– Detta innebär att vi har blivit utsedda av Unesco att vara ett modellområde för hållbar utveckling. Unesco är FN:s organisation utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation/information.
- I ett biosfärområde ska samhällsutveckling, naturvård och forskning gå hand i hand. Lokal samverkan är grunden!

- Ett biosfärområde har tre huvudsyften:
Bevara biologisk och kulturell mångfald, ekosystem och landskap,
Utveckla samhället på ett långsiktigt hållbart sätt,
Stödja goda exempel, utbildning och forskning
- Detta är en del av kommunernas mål och visioner.
- Mycket av det vi gör i dag ligger i linje med biosfärområdet men vi måste bli duktiga på att samordna, utveckla och kommunicera det. (internt budskap)

Strategi

Jobba med goda exempel för att göra biosfärområdet mer konkret och begripligt.

Ansvar

- Kommunledningarna är huvudsansvariga och ansvarar för att frågan prioriteras.
- Biosfärsamordnarna och dess arbetsgrupper ansvarar tillsammans med informationsfunktionen i kommunerna för samordningen och spridningen av information.
- Kommunernas informatörer ansvarar för den övergripande kommunikationsplaneringen. Arbetet sker i samarbete med biosfärkontoret.
- Ansvar för det praktiska genomförandet ligger både på biosfärsamordnarna kommunens informatörer och den kommunövergripande hållbarhetsgruppen. Se aktivitetsplan.

Informationskanaler

Internt

- Möten/Utbildning: Ledningsgrupper, ksau/ks/kommunfullmäktige, APT:n
- Intranät/medarbetarportal
- Personaltidning
- Tryckt information

Externt

- Kommunhemsida/Sociala medier
- Fysiska uttryck: Flaggor, skyltar, T-shirts/sittunderlag etc
- Tryckt information

Varumärket

Kommunerna får fritt använda biosfärområdets logga

Uppföljning

En nollmätning för att mäta kännedomen/kunskapsnivån kring frågan bör göras i början av 2014. Denna följs sedan upp med en liknande mätning 2015. Mätningen bör göras i medarbetarundersökningen och medborgarundersökningen. Även undersökning till politikerna behöver genomföras.

Aktivitetsplan

Se separat bilaga

Kommunledningskontoret

Remissvar: Motion om att införa en portal- eller policyparagraf där rollen för kommunen att ingå i ett modellområde för hållbar utveckling – Biosfärsområde – beaktas

Inledning

Utvecklingsenheten konstaterar inledningsvis att biosfärsområdet Vänerskärsgården med Kinnekulles framtida framgång till övervägande del avgörs av de tre medlemskommunernas engagemang, åtaganden och faktiska förändringsarbete i riktning mot att skapa ett hållbart samhälle i de tre dimensionerna ekonomisk hållbarhet, ekologisk hållbarhet och social hållbarhet.

Förslag till fortsatt handläggning

1. Utvecklingsenheten anser att det är av stor vikt att Mariestads kommun på ett systematiskt sätt inarbetar regler och rutiner för att implementera arbetet med för att bli ett modellområde för hållbar utveckling. I detta sammanhang kan det vara lämpligt att komplettera kommunfullmäktiges och nämndernas reglementen samt berörda bolagsordningar med en portalparagraf där detta belyses och manifesteras.

Kommunledningskontoret föreslås att ur ett nämndsövergripande perspektiv få i uppdrag för att förankra, implementera och följa upp detta åtagande.

2. Frågan om att tillsammans med Lidköpings kommun och Götene kommun utbilda och informera anställda och förtroendevalda om vad Biosfärsområdet Vänerskärsgården med Kinnekulle samt integrera det i beslutsfattandet bör prövas i arbetet med att uppfylla kommunstyrelsens mål nr 1 för år 2013. *"50 % av kommunens tillsvidareanställda personal ska känna till och vara bekanta med Biosfärsområdets vision och syften"*.

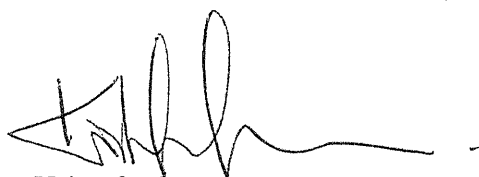
Bakgrund

Jahn Wahn (C) och Nils Farken (MP) har i en gemensam motion förslagit två aktiviteter för att stärka kommunens arbete med att implementera arbetet med Biosfär.

1. Det ska införas en portal- eller policyparagraf i kommunens samtliga beslutsorgan i vilken det ges uttryck för kommunens ambition att i alla beslut beakta att man är en del av ett modellområde för hållbar utveckling.
2. Att Mariestads kommun tillsammans med Lidköpings kommun och Götene kommun utbilda och informera anställda och förtroendevalda om vad Biosfärsområdet Vänerskärgården med Kinnekulle samt integrera det i beslutsfattandet.

Underlag

Jahn Wahn (C) och Nils Farken (MP), motion, 20 april 2012

Kristofer Svensson
Planeringschef